

Τι είναι οι Άγγελοι

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Μέσα από την λατρευτική ζωή της εκκλησίας μας, από τις διηγήσεις, αλλά και από μεγάλες εορτές, ζούμε την παρουσία των Αγίων Αγγέλων, πού όμως ο πολύς κόσμος έχει «εξορίσει» στον κόσμο της φαντασίας και του μύθου. Αντίθετα, οι Άγγελοι είναι πραγματικές ουράνιες υπάρξεις πού δημιουργήθηκαν από τον Θεό πριν από τον υλικό κόσμο και τον άνθρωπο, όπως λέει και το Σύμβολο της Πίστεως μας, «Πιστεύω εις έναν Θεό, Πατέρα Παντοκράτορα, ποιητή ουρανού και γης, ορατών τε πάντων και αοράτων». Ο άορατος πνευματικός κόσμος είναι το πρώτο δημιούργημα του Θεού, ο υλικός κόσμος το δεύτερο και τέλος δημιουργήθηκε ο άνθρωπος, πού είναι ύλη και πνεύμα μαζί. Όταν ο Θεός δημιούργησε τον υλικό κόσμο, οι άγγελοι γεμάτοι έκσταση και θαυμασμό μπροστά στο θαύμα της δημιουργίας, δοξολόγησαν με ουράνιους ύμνους τον Δημιουργό (Ιωβ' λη' 7). Σαν καθάρες πνευματικές υπάρξεις οι άγγελοι δεν έχουν υλικό σώμα, ούτε ανάγκες, δεν φθείρονται, ούτε πεθαίνουν και, όπως και ο άνθρωπος, κατά τη δημιουργία τους πλάστηκαν με το χάρισμα της ελευθερίας, δηλαδή του αυτεξουσίου, έχοντας την δυνατότητα να διαλέξουν την υπακοή ή την ανυπακοή στον Θεό. Ο τρόπος της

δημιουργίας τους δεν έχει αποκαλυφθεί, αλλά γνωρίζουμε, ως προς τη φύση τους, ότι είναι πλασμένοι κατ' εικόνα Θεού και ασώματοι. Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός δίνει τον εξής ορισμό: «ο άγγελος είναι φύση νοερή, αεικίνητη, αυτεξούσια, ασώματη. Υπηρετεί τον Θεό και είναι κατά χάριν αθάνατος. Όμως, τα ουσιώδη γνωρίσματα και τη σύσταση της φύσεώς του, μόνον ο Κτίστης τα γνωρίζει. Ονομάζεται βέβαια ασώματος και άυλος σε σχέση με μας, γιατί κάθε τι πού συγκρίνεται με τον Θεό, τον μόνον ασύγκριτο, βρίσκεται παχύ και υλικό».

Ο Θεός δεν έπλασε τους αγγέλους από κάποια δική Του ανάγκη, αλλά από άπειρη αγάπη και αγαθότητα, ώστε να μετέχουν της θείας μακαριότητας, βλέποντας συνεχώς το πρόσωπο του Θεού και αυτή είναι κατ' εξοχήν η ζωή και η τροφή τους. Η σύσταση και η κατασκευή των αγγέλων είναι αναλλοίωτη, η προαίρεσή τους όμως είναι ελεύθερη και μεταβλητή. Η κατάστασή τους δηλαδή, δεν είναι στατική, αλλά είναι μία συνεχής ανοδική πορεία για την χωρίς τέλος κατανόηση της δόξας του Θεού. Δεν είναι τέλειες φύσεις, αλλά οδεύουν κι εκείνες προς την τελειότητα. Οι άγγελοι έχουν την δυνατότητα να τελειοποιούνται όλο και περισσότερο συμμετέχοντας στην Χάρη του Αγίου Πνεύματος και από την συμμετοχή τους αυτή απορρέει και ο αγιασμός τους. Είναι δηλαδή άγιοι όχι από τη φύση τους, γιατί τότε θα ταυτίζονταν με το Άγιο Πνεύμα, αλλά από την κοινωνία τους με το φύσει άγιο. Τους δόθηκε δηλαδή εξουσία «να μένουν και να προκόπτουν στο αγαθό, αλλά εάν το θελήσουν, να τρέπονται προς το χειρότερο», όπως λέει ο Μέγας Βασίλειος. Άλλωστε για τον λόγο αυτό έπεσε ο εωσφόρος από την τάξη των αγγέλων κι έγινε διάβολος. Κατά την πτώση του παρέσυρε κι άλλους αγγέλους πού τον ακολούθησαν, μέχρι πού ο Αρχάγγελος Μιχαήλ έδωσε τη διαταγή «στώμεν καλώς» και από τότε απέκτησαν την αμετακίνητη θέληση προς το καλό. Δεν καταργήθηκε βέβαια το αυτεξούσιό τους, αλλά βλέποντας, θαυμάζοντας και φρίττοντας με την ένανθρώπιση και την σταύρωση του Χριστού, επέλεξαν την υπακοή τους στον Θεό.

Οι άγγελοι είναι λογικές υπάρξεις και η γνωστική τους ικανότητα υπερβαίνει αυτή των ανθρώπων, αλλά οπωσδήποτε δεν αγγίζουν καν την παντογνωσία και την σοφία του Θεού. Δεν προγνωρίζουν τα μέλλοντα, ούτε τί κρύβει η καρδιά του κάθε ανθρώπου, αλλά οπωσδήποτε γνωρίζουν περισσότερα από εμάς, όσον αφορά το θέλημα του Θεού, τα έργα Του, τη δημιουργία, τον κόσμο και τους ανθρώπους.

Επίσης οι άγγελοι είναι κατά χάριν αθάνατοι και δεν έχουν φύλο, γιατί η φύση τους είναι πνευματική. Είναι ταχύτατοι στις κινήσεις, αλλά όχι πανταχού παρόντες, όπως ο Θεός. Δεν περιορίζονται και δεν εμποδίζονται όπως τα υλικά σώματα σε συγκεκριμένο χώρο, ούτε παύουν ποτέ να υμνολογούν τον Θεό, αλλά δεν βρίσκονται ταυτόχρονα στον ουρανό και στη γη, όπως συμβαίνει μόνον με τον Τριαδικό Θεό πού βρίσκεται παντού. Ο αριθμός τους είναι μεγάλος και

ανυπολόγιστος, διακρίνονται σε 9 τάγματα, γιατί το 10ο του εωσφόρου έπεσε και έμειναν τα υπόλοιπα. Κάθε τάγμα έχει δική του διακονία και δικό του όνομα πού αναφέρονται όλα στην Αγία Γραφή. Έχουμε λοιπόν τους Αγγέλους, τους Αρχαγγέλους, τις Αρχές, τις Δυνάμεις, τις Κυριότητες, τις Εξουσίες, τους Θρόνους, τα Χερουβείμ και τα Σεραφείμ. Η Αγία Γραφή αναφέρει επίσης και τα ονόματα τριών Αγγέλων: α) του Γαβριήλ, πού σημαίνει «ήρωας του Θεού», ο οποίος έφερε τα μηνύματα στο Ζαχαρία για τη γέννηση του Προδρόμου και στην Θεοτόκο για τη Γέννηση του Χριστού, αλλά και για την Κοίμησή της β) του Μιχαήλ, πού το όνομά του σημαίνει «τίς ως ο Θεός ημών;» και αναφέρεται πολλές φορές στην Παλαιά Διαθήκη και γ) ο Ραφαήλ πού αναφέρεται στην ιστορία του Τωβίτ και πού μεταφέρει τις προσευχές των Αγίων από τη γη στον Ουρανό. Η εβραϊκή παράδοση αναφέρει και τέταρτο άγγελο, τον Ουριήλ.

Κύριο έργο των αγγέλων είναι η ακατάπαυστη δοξολογία του Θεού, η διακονία τους στα γεγονότα της θείας οικονομίας και η φροντίδα για τη σωτηρία των ανθρώπων γι' αυτό και κάθε χριστιανός έχει τον προσωπικό του φύλακα άγγελο. Όλοι μας, από την ώρα πού βαπτιστήκαμε, έχουμε δίπλα μας τον άγγελό μας, ο οποίος μας βοηθά σε κάθε βημα της ζωής μας και μας προστατεύει, συμπάσχει μαζί μας και μας καθοδηγεί στην πνευματική μας ζωή. Όταν η ψυχή μας αναχωρήσει από το σώμα μας, ο φύλακας άγγελός μας είναι αυτός πού την συνοδεύει μέχρι τον θρόνο του Θεού. Βέβαια αυτό συμβαίνει σε όσους πιστεύουν, αγαπούν και τιμούν τους αγγέλους του Θεού και τους επικαλούνται, ζητώντας την προστασία και την μεσιτεία τους. Όπως λέμε και στο απόδειπνο, στην τελευταία προσευχή καθώς τελειώνει η ημέρα, άγιε Άγγελε, ο εφεστώς της αθλίας μου ψυχής και ταλαιπώρου μου ζωής, μη εγκαταλίπης με τον αμαρτωλό...». Ιδιαίτερα οι μοναχοί αγαπούμε και τιμούμε τους αγγέλους και προσπαθούμε με την αδιάλειπτη προσευχή να τους μοιάσουμε, και να γίνουμε ισάγγελοι, αναπληρώνοντας έτσι το εκπεσόν τάγμα. Η μοναχική ζωή χαρακτηρίζεται αγγελική και η τελετή της κουράς μας, Ακολουθία του Μεγάλου και Αγγελικού Σχήματος. Από τον 5ο κιόλας αιώνα, ορίστηκαν από την Εκκλησία μας, οι γιορτές των Αγίων Αγγέλων, και μέχρι σήμερα, στις 8 Νοεμβρίου εορτάζεται η Σύναξις των Αρχιστρατήγων Μιχαήλ και Γαβριήλ και των λοιπών αγίων ασωμάτων και ουρανίων ταγμάτων. Καθ' όλη τη διάρκεια επίσης της Θείας Λειτουργίας, στις ευχές και στους ύμνους της, γίνεται αναφορά στους Αγίους Αγγέλους, καθώς ο ιερέας στην μικρή είσοδο καλεί αγγέλους για να συλλειτουργήσουν μαζί του, κατόπιν ψάλλουμε τον τρισάγιο ύμνο, την ώρα του Χερουβικού υποδεχόμαστε τον Βασιλέα των όλων «ταις αγγελικαίς αοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν» και μετά την μεγάλη είσοδο ζητάμε άγγελον ειρήνης πιστόν οδηγόν, φύλακα των ψυχών και των σωμάτων ημών» και πριν από τον καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων ψάλλουμε θριαμβευτικά τον αγγελικό ύμνο «Άγιος, άγιος Κύριος Σαβαώθ» και στην απόλυση επικαλούμαστε την προστασία

«των τιμίων επουρανίων δυνάμεων ασωμάτων».

Είναι πλείστες όσες οι μαρτυρίες των εμφανίσεων πού κατά καιρούς έκαναν και κάνουν οι άγιοι άγγελοι σε όσους κατά θεία οικονομία μπορούν να τους δουν. Κι εμείς, ιδιαίτερα στη δύσκολη εποχή πού ζούμε, εποχή υλισμού και ευδαιμονισμού, ας αγαπήσουμε τον άγγελό μας, ας προσπαθήσουμε να μιμηθούμε την αγία ζωή του, δηλαδή να δοξολογούμε και να υμνούμε ακατάπαυστα τον Θεό μας, γενόμενοι με την βοήθειά Του φως για τους άλλους ανθρώπους με την ισάγγελη πολιτεία μας.

πηγή: Περιοδικό «Μοναχική Έκφραση», τ. 14, Μάϊος-Ιούνιος 2006, Έκδοσις Ιεράς Μονής Αγίου Νεκταρίου, Τρίκορφο Φωκίδος